

Axel H. Pedersen: Refusionsopgørelser. 2. udg. Gyldendal. Kbh. 1954. 80 sider. Kr. 10,—.

Dr. jur. h. c. ved Aarhus universitet, landsretssagfører Axel H. Pedersen har udsendt 2. udgave af sin bog om refusionsopgørelser. Denne udgave er så vidt ses identisk med 1. udgaven, der er udsendt af Kreditkassen for Husejere i København, og som ikke er i boghandelen.

Bogen giver læseren en grundig gennemgang af de talrige periodiske ydelser, der hviler på fast ejendom, såsom prioritetsydelse, skatter, forsikringer, vej- og kloakbidrag, leje, varmebidrag m. m. og angiver, hvorledes opgørelsen af disse ydelser finder sted mellem køber og sælger. I forbindelse hermed får man en fyldig gennemgang af retspraksis og mange andre praktiske oplysninger. Således er der bl. a. i afsnittet om prioritetsydelse en oversigt over kredit- og hypotekforeninger med åbne serier samt en fortrinlig tabel indeholdende de vigtigste oplysninger om statslån i henhold til særlig lovhjemmel, som er undergivet ministeriernes administration. Endelig har bogen værdi som erindringsliste for sælger og køber, idet den på overskuelig måde fortæller om alle de problemer, der kan opstå ved refusionen. Uden den risikerer man at overse, at f. eks. udgifter til elevatordrift eller jagtafløsningsbidrag kan give anledning til særlig opgørelse.

Refusionsopgørelser er et led i Axel H. Pedersens omfattende og for praktikerne værdifulde forfatterskab om de retlige problemer omkring opførelse og salg af fast ejendom. Efter udsendelsen i 1946 af »Byggeriets retlige og økonomiske organisation« og af »Entreprise. Bygge og anlægsarbejder« i 1952 aner man nu konturerne af et standardværk om »Fast Ejendom« ved Axel H. Pedersen.

Ole Lando.

T. Paulsson Frenckner: Kostnadsfördelning och utgiftsredovisning.

P. A. Norstedt & Söners Förlag. Sth. 1953. 227 sider. Sv. kr. 13,50.

Man må ubetinget give forfatteren ret, når han indleder denne bog med at skrive »Kostnadsfördelning och utgiftsredovisning ha under de senaste åren utgjort viktiga ämnen i den företagsekonomiska debatten.« Navnlig i Sverige har diskussionen om disse emner været særdeles livlig og med værdifulde indlæg fra såvel teori som praksis, og selv om en tilsvarende debat har været ført i Danmark — under slagordene: distribution contra contribution — har den hidtil kun sat sig få spor i litteraturen.

Det har derfor krav på interesse, når der nu foreligger en bog på svensk, der søger at klarlægge, hvad der dér kom ud af diskussionen. Forfatteren angiver selv i forordet, at han først og fremmest henvender sig til den interesserede praktiker, der gerne vil have en fyldig redegørelse for det omstridte problem: omkostningsfordeling. En sammenfatning af den nyeste debat om dette emne har man længe savnet, og i flere henseender udfylder Frenckners bog dette savn.

Som titlen antyder, er bogen delt i to dele, hvoraf den første efter anmelderens mening er den vigtigste. Forfatteren tager sit udgangspunkt i en

Axel H. Pedersen: Refusionsopgørelser. 2. udg. Gyldendal. Kbh. 1954. 80 sider. Kr. 10,—.

Dr. jur. h. c. ved Aarhus universitet, landsretssagfører Axel H. Pedersen har udsendt 2. udgave af sin bog om refusionsopgørelser. Denne udgave er så vidt ses identisk med 1. udgaven, der er udsendt af Kreditkassen for Husejere i København, og som ikke er i boghandelen.

Bogen giver læseren en grundig gennemgang af de talrige periodiske ydelser, der hviler på fast ejendom, såsom prioritetsydelse, skatter, forsikringer, vej- og kloakbidrag, leje, varmebidrag m. m. og angiver, hvorledes opgørelsen af disse ydelser finder sted mellem køber og sælger. I forbindelse hermed får man en fyldig gennemgang af retspraksis og mange andre praktiske oplysninger. Således er der bl. a. i afsnittet om prioritetsydelse en oversigt over kredit- og hypotekforeninger med åbne serier samt en fortrinlig tabel indeholdende de vigtigste oplysninger om statslån i henhold til særlig lovhjemmel, som er undergivet ministeriernes administration. Endelig har bogen værdi som erindringsliste for sælger og køber, idet den på overskuelig måde fortæller om alle de problemer, der kan opstå ved refusionen. Uden den risikerer man at overse, at f. eks. udgifter til elevatordrift eller jagtafløsningsbidrag kan give anledning til særlig opgørelse.

Refusionsopgørelser er et led i Axel H. Pedersens omfattende og for praktikerne værdifulde forfatterskab om de retlige problemer omkring opførelse og salg af fast ejendom. Efter udsendelsen i 1946 af »Byggeriets retlige og økonomiske organisation« og af »Entreprise. Bygge og anlægsarbejder« i 1952 aner man nu konturerne af et standardværk om »Fast Ejendom« ved Axel H. Pedersen.

Ole Lando.

T. Paulsson Frenckner: Kostnadsfördelning och utgiftsredovisning.

P. A. Norstedt & Söners Förlag. Sth. 1953. 227 sider. Sv. kr. 13,50.

Man må ubetinget give forfatteren ret, når han indleder denne bog med at skrive »Kostnadsfördelning och utgiftsredovisning ha under de senaste åren utgjort viktiga ämnen i den företagsekonomiska debatten.« Navnlig i Sverige har diskussionen om disse emner været særdeles livlig og med værdifulde indlæg fra såvel teori som praksis, og selv om en tilsvarende debat har været ført i Danmark — under slagordene: distribution contra contribution — har den hidtil kun sat sig få spor i litteraturen.

Det har derfor krav på interesse, når der nu foreligger en bog på svensk, der søger at klarlægge, hvad der dér kom ud af diskussionen. Forfatteren angiver selv i forordet, at han først og fremmest henvender sig til den interesserede praktiker, der gerne vil have en fyldig redegørelse for det omstridte problem: omkostningsfordeling. En sammenfatning af den nyeste debat om dette emne har man længe savnet, og i flere henseender udfylder Frenckners bog dette savn.

Som titlen antyder, er bogen delt i to dele, hvoraf den første efter anmelderens mening er den vigtigste. Forfatteren tager sit udgangspunkt i en

gennemgang af, hvilke formål man søger at forfølge med en omkostningsfordeling, og han gennemgår derpå kritisk de forskellige motiver, der kan anføres til støtte for en gennemført omkostningsfordeling — og hvilke grunde der taler imod. Denne gennemgang er klar og saglig; han forfægter ikke et bestemt synspunkt, men søger så neutralt som muligt at stille argumenterne op mod hinanden, og man synes, at hans stillingtagen er særdeles afbalanceret. Personligt vil jeg give Frenckner ret i, at en del af den hidtidige diskussion har været lagt alt for hårdt op, idet adskilliges synspunkter har været helt unuancerede — herunder må man vist give ham ret i, at en del af teoretikernes skarpe kritik af omkostningsfordelingssynspunktet mange gange har skudt over målet, selv om teoriens grundsynspunkter står uantastet.

Hele fremstillingen kan siges at hvile på en gennemført sondring mellem særømkostninger og samømkostninger. Særømkostningerne for en vare defineres som de omkostninger, der vil falde bort, hvis produktionen af den pågældende vare ophører. Dette begreb er identisk med Winding Pedersens begreb: en vares specialømkostninger, og må altså ikke forveksles med sammes særbestemte omkostninger. (Se H. Winding Pedersen: Omkostninger og Prispolitik. 2. udg. s. 253). En vanskelighed ved at bruge begrebet særømkostninger (og tilsvarende for Winding Pedersens specialømkostninger) er, at dette meget vel kan omfatte såvel variable som faste omkostninger. Frenckner nævner ganske vist selv dette indledningsvis, men det er ligesom det flere gange glemmes i det følgende, hvorved hans analyse undertiden bliver for forenklet. Og da bogen delvis er skrevet for praktikere, synes jeg også, at det burde være understreget, at det i praksis er sin sag at fastslå en vares særømkostninger.

Selv om der kan pilles ved detaljerne, indrømmer jeg samtidig, at bogen er blevet let læselig og forståelig ved nogle steder at skære lidt igennem. I hvert fald er jeg overbevist om, at mange vil have nytte af at gennemlæse Frenckners analyse af motiverne for og imod egenprisberegninger (självkostnadsberäkning).

At bogen undertiden kan virke lidt sammenflettet er kun naturligt, da dele af den er bragt som artikler i det norske tidsskrift *Bedriftsøkonomen*, ligesom flere af bogens kapitler direkte indgår i Frenckners disputats om »Kostnadsfördelning och intern prestationsbedömning« (Stockholm 1954). Til trods for at emnet således efterhånden er blevet udnyttet stærkt, vil mange dog være glade for, at det også serveres i denne let forståelige anretning, der her er tale om.

Bjarke Fog.

Poul Milhøj: Lønudviklingen i Danmark 1914-1950. Udg. af Institutet for Historie og Samfundsøkonomi. Ejnar Munksgaard. Kbh. 1954. 222 sider. Kr. 10,00.

Denne bog, hvis forfatter er sekretær i Det statistiske Departement, er i en til dels omarbejdet form en offentliggørelse af en prisopgave, der af Nationaløkonomisk Forenings Fond er belønnet med 5000 kr. Med sine 94 tabeller rummer den et væld af oplysninger om lønnen i alle de dele af det økono-